
Conspiració de Bedmar - Conjura de Venècia

Autor:

Data de publicació: 19-06-2021

La "conspiració de Venècia" o "conspiració de Bedmar" fou la conspiració que es va desenvolupar a Venècia en el període 1617 - 1618 sota l'impuls de l' espanyol ambaixador , el Marquès de Bedmar , que tenia el propòsit d'enderrocar el govern local i la imposició de domini ibèric a tota les Terres venecianes. Després d'haver-ho descobert tot, van seguir nombroses execucions i el Bedmar va ser repatriat. La conjura va conduir una violenta revolta contra els estrangers en descobrir-se (19 de maig). Les fonts italianes la denominen Congiura di Bedmar, nom de l'ambaixador espanyol.[1]

Origen

Segons les fonts venecianes, l'origen seria un complot de les autoritats dels dominis espanyols a Itàlia: el Virrei de Nàpols -el Duc d'Osuna, assistit per Francisco de Quevedo-, el governador de Milà (Marquès de Villafranca del Bierzo), juntament amb l'ambaixador espanyol davant la República Marquès de Bedmar, que haurien manipulat a un grup de mercenaris francesos establerts a Venècia -alguns d'ells hugonots, de religió protestant- per provocar una situació que permetés la intervenció militar de la flota espanyola present a l'Adriàtic. Els francesos van acabar assassinats en els tumults o executats judicialment.[2]

El fet va ser objecte de gran tractament propagandístic i literari, incloent-se entre els temes de l'anomenada Llegenda negra espanyola.[3]

Les fonts espanyoles desplacen la responsabilitat de la manipulació a les autoritats venecianes, que voldrien així comprometre-les. De fet, després de l'escàndol, que va incloure un intent d'assalt popular a l'ambaixada espanyola i la novel·lesca fugida de Quevedo disfressat de captaire -que es va lliurar de la mort gràcies al seu domini del dialecte venecià-, es va produir la destitució d'aquests càrrecs, que els venecians consideraven hostils.

Situació política

A principis del segle XVII hi va haver un fort ressentiment entre el regne d' Espanya i la República Veneciana . En particular, els ibers volien imposar el seu control sobre l' Adriàtic i sobre les rutes mercants orientals cap a l' est . Al voltant de 1616 / 1617 , el virrei espanyol, Pedro Téllez Girón , Duc de Osuna (1579 - 1624), un home conegut per les seves intrigues i amb ganes de victòries sensacionals per posar remei a la seva falta d'acció de govern en les províncies del sud d'Itàlia , va començar a tramir un complot per derrocar la República i tornar-la a favor del rei Felip III d'Espanya .

Conspiració

Mentre era a Venècia, el marquès de Bedmar, ambaixador des del 1607 , havia creat una vasta xarxa d' espionatge que podia conèixer gairebé qualsevol cosa, el virrei, potser per iniciativa pròpia, va enviar un francès , Nicolò Renault, juntament amb altres còmplices, per allistar-se a la Flota veneciana. Els francesos van començar a subornar altres dels seus compatriotes que van lluitar sota la bandera de la República, mentre que el marquès de Bedmar va obtenir la neutralitat, si no el suport, dels ambaixadors d' Anglaterra i França .

El pla ben dissenyat preveia un atac des del mar per part de la flota espanyola, mentre que els antiavalots, en lloc d'ajudar en la defensa, haurien creat pànic i confusió a la ciutat. Segons l'historiador Giuseppe Tassinari, ja el novembre de 1617 i el març de 1618 van intentar dues vegades posar tot en acció, però hi havia tals inconvenients que van haver de posposar.

El fort retard va tenir un impacte negatiu sobre la conspiració, i el 9 d'abril de 1618 una carta anònima advertia al govern venecià, ja sospitós d'alguns rumors. En aquest moment, Renault, obligat per sospites a actuar, va intentar convèncer

un noble francès, Baldassarre Juven, perquè s'unís a ell, però aquest va córrer a denunciar-lo al govern .

El 12 de maig de 1618, Renault va ser arrestat i, confessat, ell i altres còmplices van ser executats els dies i mesos següents.

Conseqüències

El fracàs de la conspiració va provocar una onada d'arrestos que va arrasar amb la xarxa tan penosament creada pels Bedmar que, el líder real de la conspiració o més probablement un boc expiatori, va ser retirat a casa seva . En el període 1618 - 1622 , moltes persones van ser detingudes i executades, i només el cas d'Antonio Foscarini, un noble injustament executat el 21 d'abril, 1622 , va convèncer a les autoritats venecianes per aturar la repressió que, en qualsevol cas, havia obtingut el seu efecte .

El virrei Ossuna, després del fracàs de la conspiració, es va veure obligat a tornar a Espanya on, arrestat, va morir deshonrat el 1624

Venècia, Espanya i l'equilibri europeu

Les futures relacions entre Venècia i Espanya van ser més cordials, mantenint-se un equilibri que garantia la independència de Venècia, en una conjuntura en la qual la política pacifista mantinguda durant el regnat de Felip III (amb el càrrec de privat de Francesc de Sandoval i Rojas, I duc de Lerma, passa a convertir-se en més agressiva amb el del Duc d'Uceda després de l'escàndol de la caiguda de Lerma, en el mateix any de 1618.

El posterior regnat de Felip IV va intensificar la implicació d'Espanya en la Guerra dels Trenta Anys (1618-1648), en què la posició estratègica de Venècia al voltant del Camí dels espanyols o Ruta dels Terços era important, així com la disputa d'un enclavament alpi pròxim: la vall de la Valtellina (1620-1639). Malgrat tot, l'antiga potència mediterrània havia entrat en una irremissible decadència, connectada amb la crisi del segle XVII i el desplaçament definitiu de l'eix econòmic cap a l'Atlàntic. No va tornar a haver-hi grans campanyes navals com les que van associar a Espanya, Venècia i els Estats Pontificis en la Lliga Santa. (Batalla de Lepant de 1571), encara que sí escaramusses localitzades.

Hipòtesis alternatives

La hipòtesi que la conspiració Bedmar va ser simulada pels venecians per als seus propòsits diplomàtics es va formalitzar a la Histoire de la Republique de Venise publicada el 1819 per Pierre Antoine Noel Bruno (també conegut com el comte Daru), el comandant napoleònic que havia dirigit l'exèrcit francès. en el saqueig de Venècia.

El clima ideològic del Congrés de Viena i de la Restauració en què el patrimoni territorial i cultural de la República de Venècia era compartit entre les monarquies europees, com a botí napoleònic, va donar un gran protagonisme a la "Histoire de la Republique de Venise". Això va permetre que les seves falsificacions històriques influïssin en llibretistes i novel·listes (Manzoni, Hugo, Boito, Dall'Ongaro entre els més famosos) i que, a través de les seves operetes teatrals, es van estendre a la imaginació popular.

Les hipòtesis ideològiques de Daru, tant la general que va inspirar la seva Història, com la específica relativa a la conspiració de Bedmar, van ser, però, desposseïdes de tota credibilitat històrica pel comte Domenico Tiepolo a la seva obra "Discursos sobre la història veneciana", ja el 1828 .

Nota

? La refutació, exacta, documentada i raonada, de la hipòtesi sobre la conspiració de Bedmar que Daru enuncia en 319 pàgines dividides entre el tom IV i el VII, la duu a terme Tiepolo amb la rectificació V (pàgina 119 del volum II).

Bibliografia

Giuseppe Tassini, "Sentències de mort", ed. Filippi, Venècia 1966, pp. 184 i següents.
Claudio Rendina, "La vida dels doges", ed. Newton Compton editori, Roma 1984 i Andrea Da Mosto "The doges of Venice", ed. Giunti Martello, Torí 1983; pel que fa als successius doges venecians del període 1618-1623.
Domenico Tiepolo, "Discursos sobre la història veneciana", ed. Matiuzzi, Udine 1828. Disponible a GoogleBooks <http://books.google.com/books/reader?id=5TkuAAAAYAAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>